

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ В СИСТЕМІ ПРІЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА УКРАЇНСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Курятник Н.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В умовах сучасного економічного середовища одним з істотних факторів, що впливають на діяльність підприємства будь-якої галузевої приналежності, є ефективність прийняття управлінських рішень. Світова та вітчизняна теорія і практика пропонують широкий вибір економіко-математичних методів та моделей, що можуть бути застосовані в кожному окремому випадку відповідно до цілей підприємства. Питома вага їх використання в загальній сукупності рішень, що приймає ОПР (особа, що приймає рішення), з кожним роком збільшується, оскільки набуває все більшого значення обґрунтування управлінських рішень.

Перед ОПР в процесі прийняття рішення постає низка проблем, що пов'язані з ефективним використанням окремих методів і моделей, зокрема: оцінка можливості їх застосування для вирішення проблеми; яким чином правильно інтерпретувати дані, що будуть внесені до моделі; чи дозволяють обмеження застосувати саме цю модель; яким чином правильно використати метод чи модель та інші. Ці проблеми є особливо актуальними для ситуацій з низьким рівнем структурованості, де використовуються складні математичні моделі, що потребують специфічних навичок ОПР щодо їх застосування.

В роботі були проведені дослідження стосовно особливостей використання економіко-математичних методів та моделей на українських підприємствах. Проаналізовані похибки, які можуть виникнути в процесі використання математичних методів та моделей, серед яких: вибір неадекватної моделі; невірна або неточна інтерпретація даних, особливо за умови застосування експертних методик; похибки в процесі проведення розрахунків через брак навичок ОПР або відсутність чітких методичних рекомендацій щодо застосування моделі. Особлива увага приділена методам багатокритеріального вибору, використання яких є найбільш актуальним в існуючих умовах функціонування підприємства.

Запропоновано розробити методичні рекомендації щодо використання методів багатокритеріального вибору відповідно до галузевої належності підприємства.